

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Методика викладання у вищій школі»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я Одеса, вул. Пастера, 2а
Викладач (-і)	д. пед. н., професор Анненкова Ірина Петрівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Фомичова Марія Павлівна, лаборант кафедри 067-970-30-04 E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами ступеня доктора філософії буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - сукупність методів та прийомів, а також необхідних професійних компетентностей, якими мають оволодіти майбутні фахівці-викладачі вищої школи задля набуття високого рівня педагогічної майстерності.

Мета дисципліни: формування у аспірантів професійно-педагогічних компетентностей, вдосконалення рівня педагогічної майстерності в напрямку інтеграції наукових знань із фахових дисциплін та вмінь і навичок ефективно використовувати традиційні й інноваційні методи викладання у вищій школі.

Основні завдання.

- формування уявлення про сутність професійно-педагогічної діяльності, її цілісний і творчий характер;
- розвиток організаційних, комунікативних, прогностичних, соціально - перцептивних здібностей, які в комплексі з іншими забезпечують успішне виконання професійних функцій;
- формування вміння педагогічної техніки (уміння саморегуляції, мовного і немовного контакту тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- формування та зміцнення установки на постійне особистісне та професійне самовдосконалення;
- озброєння вміннями творчо використовувати найбільш раціональні методи організаційно-педагогічної та управлінської діяльності;
- поглиблення знань з педагогіки у контексті організації навчання студентів;
- вироблення вміння планувати власну викладацьку діяльність в умовах системи організації навчального процесу;
- розвиток вміння викладати теми предметів за спеціальністю з допомогою адекватних форм і методів навчання у вищій школі;
- забезпечення умов для практичного опанування провідними видами роботи зі студентами;
- допомога в осмисленні значущості педагогіки вищої школи для викладацької діяльності;
- озброєння вміннями використовувати набуті педагогічні знання у повсякденному спілкуванні та організації взаємин з іншими суб'єктами навчально-виховного процесу у виші;
- забезпечення ґрунтовного засвоєння традиційних та інноваційних методів викладання у вищій школі, а також взагалі основ педагогічної науки, теорії виховання та теорії навчання (дидактики).

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

Знати:

- структуру і зміст навчального процесу в закладі вищої освіти;
- основи організації роботи викладачів, кафедри, деканату, адміністрації;
- специфіку науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи;
- принципи розробки педагогічних технологій освітньо-виховної взаємодії зі студентами з урахуванням ефективності методів викладання;
- засоби активізації пізнавальної діяльності студентської аудиторії в залежності від обраного метода викладання;
- методи забезпечення ефективного управління навчально-творчою діяльністю студентів, характерні для конкретних форм навчання;
- вимоги до викладача ЗВО.

Вміти:

- творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час викладання навчальних дисциплін;
- планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять;
- використовувати у педагогічній практиці найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку студентів;
- організовувати і проводити науково-методичну роботу;
- розробляти ефективну дидактичну систему організації навчально - виховного процесу;
- використовувати сучасні педагогічні технології організації освітньо - виховного процесу;
- використовувати засоби активізації навчально-творчої діяльності студентської аудиторії та інноваційні методи навчання;
- апробувати інноваційні прийоми, методи та засоби навчання і виховання, що застосовуються в системі педагогічного процесу, зокрема під час викладання дисциплін професійної підготовки;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- вирішувати фахові завдання шляхом застосування нових форм і методів організації та управління освітнім процесом та організації соціального середовища.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; семінарських занять; організації самостійної роботи аспірантів.

Методи навчання.

Лекції.

Семінарські заняття: на основі таких методів навчання як: за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні; складання графічних схем; розв'язання творчих завдань; бліц-опитування; групові дискусії з проблемних ситуацій; виконання письмових завдань; індивідуально-контрольна співбесіда; логічні вправи; рольові (ділові) ігри; ситуаційні завдання («кейс-метод»); виконання індивідуальних філософських досліджень; проблемний метод навчання, який націлений на формування у слухачів спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку; метод навчання «мозковий штурм», який спонукає слухачів проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.

Тема 2. Дидактика вищої школи. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні.

Тема 3. Місце методів навчання у структурі процесу навчання. Поняття, характеристика, класифікації методів навчання.

Тема 4. Багатомірність методів навчання. Оптимальний вибір методів навчання в процесі викладання.

Тема 5. Вибір та впровадження методів навчання за традиційними класифікаціями.

Тема 6. Вибір та впровадження інтерактивних методів навчання.

Тема 7. Вибір та впровадження конкурентного навчання та нетрадиційних методів навчання.

Тема 8. Умови вибору та характеристика методів за кристалічною решіткою багатомірності методів навчання. Структурування змісту навчальної дисципліни та способи його викладання.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Анєнкова І. П. Педагогіка. Навчальний посібник / І. П. Анєнкова, М. А. Байдан, О. А. Горчакова, В. М. Русол. - Львів : Новий світ-2000, 2018. - 567 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник / С. С. Вітвицька. - Київ : ЦНЛ, 2018. - 384 с.
3. Зайченко І. В. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / І. В. Зайченко, В. М. Теслюк, А.А. Каленський / За ред. проф. І. В. Зайченка. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. - 484 с.
4. Закон України «Про освіту»: чинне законодавство станом на 01 лютого 2018 року : офіц. текст. - Київ : АЛЕРТА, 2018. – 120 с.
5. Інтерактивні методи навчання у вищій школі : монографія / Д. П. Антюшко, С.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- Володавчик, Л. І. Сєногонова та ін. - Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2022. - 189 с.
6. Калашнікова Л. М. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник / Л. М. Калашнікова, О. А. Жерновникова. - Харків, 2016. - 260 с.
 7. Козак Н. Л. Університетська освіта. Навч. посіб. / Н. Л. Козак, І.М. Шоробура. - К. : Каравела, 2018.
 8. Максименко С. Д. Педагогіка вищої медичної освіти : підручник/ Д. Максименко, М. М. Філоненко. - К. : «Центр учбової літератури», 2021. - 288 с.
 9. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 290 с.

Додаткова:

1. Корольчук М. С. Професійне вигорання працівників освіти : монографія / М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, Л. І. Березовська. - Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2017. - 304 с.
2. Курмишева Н. І. Ділове спілкування у професійній діяльності педагогічного працівника : навчально-методичний посібник / Н. І. Курмишева. - Полтава : ПОДІЛО, 2016. - 64 с
3. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія. Навч. посіб. / Т. М. Лисянська. - К. : Каравела, 2019.
4. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи : підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С. Г. Немченко, В. В. Крижко, І. Ф. Шумілова, О. М. Старокожко, О. Б. Голік. - Бердянськ : БДПУ, 2020. - 517 с.
5. Освітній менеджмент : навчальний посібник / за ред. Л. Даниленко, Л. Карамушка. - К. : Шкільний світ, 2007. - 400 с.
6. Прищак М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : курс лекцій / М.Д. Прищак, О. Б.Залюбівська. - Вінниця : ВНТУ, 2019. - 150 с.
7. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ : навчально-методичний посібник / Л. Прокопів. - Івано-Франківськ, 2017. - 166 с.
8. Сучасні методи навчання [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Електрон. текст. дані. - Луцьк, 2021. - 224 назви. - https://evnuir.vnu.edu.Ua/bitstream/123456789/19468/1/teaching_methods.pdf

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне опитування, структуровані письмові роботи, дискусії, рольові ігри, доповіді.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Аспірант виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для розв'язання задач, здатен продукувати новаторські способи вирішення проблем, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Добре «4»	Аспірант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
Задовільно «3»	Аспірант здатен оволодіти значною частиною теоретичного матеріалу, але переважно - в репродуктивній формі, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
Незадовільно «2»	Аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у семінарських заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття. Самостійна робота аспірантів, яка передбачена темою заняття разом з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії: Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.